

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku Skupštine Ranku Krivokapiću

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	10. 11 20 15 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-38/14-1/26
VEZA:	
EPA:	548 XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG:
Podgorica, 09. februar 2015. godine	

Na osnovu člana 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, podnosimo sledeće amandmane:

AMANDMAN 1

Član 9 se briše.

Obrazloženje

Ovim normama se šire postojeća ovlašćenja direktora Agencije i omogućava neograničeno proizvoljno prikupljanje podataka o lokaciji i kretanju bilo kog pojedinca samo na osnovu njegovog naloga, dok građanima nije dostupno nikakvo sredstvo zaštite od tako proizvoljnog miješanja u njihova prava.

Naime, predloženim izmjenama se predviđa da ANB prikuplja podatke o lokaciji i kretanju bilo kog pojedinca samo na osnovu naloga direktora te službe, dok je važećim zakonskim rješenjem predviđeno da se takvi podaci mogu prikupljati samo na osnovu odluke predsjednika Vrhovnog suda, na osnovu obrazloženog, pisanog zahtjeva Agencije, koji se podnosi za svaki slučaj ponaosob.

To znači da se izmjenama i dopunama Zakona predviđa ukidanje sudske kontrole i pisanog obrazloženja za svaki pojedinačni slučaj. Novo rješenje koje predlaže Vlada definiše da samo na osnovu odluke svog direktora ANB može prikupljati podatke o kretanju neograničenog broja ljudi, bez ikakve kontrole i bez obrazloženja. Takav, tajni registar ANB-a o bi mogao da sadrži podatke o kretanju neograničenog broja građana, čime bi se nesumnjivo povrijedila njihova privatnost, ali Vladino obrazloženje predloženih izmjena zakona ne sadrži razloge iz kojih su predložena takva rješenja.

Amandmanima se predlaže brisanje ovih normi jer nisu u skladu sa Ustavom Crne Gore i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.

Suštinski cilj člana 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda je zaštita pojedinca od proizvoljnog djelovanja i miješanja u privatni život (između ostalih presuda: Powell i Rayner protiv Ujedinjenog Kraljevstva). Ova odredba nameće obavezu državi da se uzdrži od takvog miješanja. Djelotvorno poštovanje privatnog života obavezuje državu da građanima učini dostupnim sredstva zaštite.

Predmet Rotaru protiv Rumunije pred Evropskim sudom za ljudska prava ticao se sistema prikupljanja i čuvanja podataka o osobama i Evropski sud je naglasio "da pohranjivanje informacija o privatnom životu pojedinaca u tajni registar ulaze u opseg člana 8. stav 1." (presuda Leander protiv Švedske, od 26. marta 1987, Serija A No. 116, str. 22, stav 48).

Predložene izmjene zakona omogućavaju neograničeno proizvoljno prikupljanje i automatsku obradu informacija o lokaciji i kretanju bilo kog pojedinca. Takvo prikupljanje i obrada podataka spadaju u opseg pojma privatni život jer su takvi podaci definisani kao "bilo koje informacije vezane za osobu koja je identifikovana ili može biti identifikovana" (presuda Amann protiv Švicarske).

Takođe, dosijei koje službe sigurnosti prikupljaju o određenoj osobi ulaze u opseg člana 8., čak i kad informacije nisu prikupljene tajnim ili vidljivim metodama (presuda Rotaru protiv Rumunije, stavovi 43-44). U konkretnom slučaju ANB tajno može da neograničeno prikuplja informacije o lokaciji i kretanju bilo kog pojedinca.

Evropski sud za ljudska prava smatra da "odsustvo bilo kakvog jasnog zakonskog osnova za korištenje opreme za tajno praćenje na privatnim objektima nije u skladu sa zahtjevima zakonitosti" (presuda Malone, Halford i Khan). Predloženi zakon upravo ne daje jasan osnov po kome bi direktoru ANB bio omogućeno da koristi opremu za tajno praćenje kretanja bilo koga pojedinca.

Predloženi zakon nije u skladu sa osnovnim principom Evropskog suda da **domaći zakon treba da pruža zaštitu od proizvoljnosti i zloupotrebe u korištenju tehnika tajnog praćenja** (presuda P.G i J.H. protiv Ujedinjenog Kraljevstva).

"U svjetlu rizika da neki sistem tajnog praćenja u cilju zaštite nacionalne sigurnosti predstavlja prijetnju potkopavanja, ili čak uništavanja demokratije, a uz tvrdnju da mu je osnov zaštita, sud mora biti siguran da postoje odgovarajuće i djelotvorne garancije zaštite od zloupotrebe" (presuda Klass i ostali od 6. septembra 1978, Serija A br. 28, str. 23-24, stavovi 49-50). U konkretnom slučaju ne postoji nikakva djelotvorna garancija zaštite od zloupotrebe, jer je direktoru ANB omogućeno da tajno, proizvoljno i neograničeno prati bilo kog pojedinca.

Po stavovima Evropskog suda za ljudska prava zakon mora biti adekvatno pristupačan, odnosno građanin mora biti u stanju da ima naznaku koja je primjerena u okolnosti pravnih propisa primjenjivih na dati slučaj. Takođe, norma se ne može smatrati "zakonom" osim ako nije formulisana sa dovoljnom preciznošću, da je građaninu moguće da uskladi svoje ponašanje, odnosno **građanin mora biti u stanju, ako je potrebno i uz odgovarajući savjet, da predvidi, onoliko koliko je razumno moguće u datim okolnostima, posljedice koje data aktivnost može podrazumijevati** (između ostalih presuda Sunday Times protiv Ujedinjenog Kraljevstva). Zakon koji daje određeno diskreciono pravo mora naznačiti i obim tog prava (presuda Silver i ostali, stav 88).

U konkretnom slučaju predložena norma ne ispunjava ni minimum preciznosti i **niko ne može znati kako da svoje ponašanje uskladi na način da direktor ANB ne oduči da prati njegovo kretanje**. Diskreciono ovlašćenje direktora nema nikakvo ograničenje po predloženom zakonu.

Takođe, podsjećamo da je i Zakonikom o krivičnom postupku, u okviru mjera tajnog nadzora, propisano da se mjera praćenja "tajno praćenje i tehničko snimanje lica i predmeta" određuje tako što o obrazloženom predlogu državnog tužioca odlučuje sudija, upravo zbog podobnosti te mjere da ugrozi pravo na privatnost, za razliku od nekih drugih mjera tajnog nadzora za koje je propisano da ih može odrediti sam državni tužilac (član 157, stav 1, tačka 3 ZKP i član 159, stav 1 ZKP).

AMANDMAN 2

U članu 10 Predloga zakona st. 1, 4 i 5 brišu se.

Vrši se prenumeracija stavova.

Obrarloženje

Obrazloženje je isto kao i u amandmanu 1.

AMANDMAN 3

Član 11 Predloga zakona mijenja se i glasi:

„U članu 15 stav 1 poslije riječi "sredstvu" dodaju se riječi: "i/ili poštanskoj pošiljci, odnosno usluzi".

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

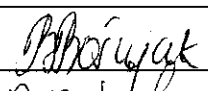
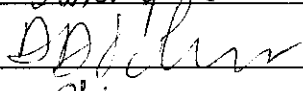

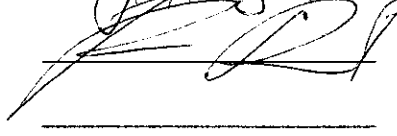
"Izuzetno, ukoliko Agencija ne može utvrditi identitet lica na koje se nadzor odnosi, predlog iz stava 1 ovog člana može da sadrži podatke o identitetu tog lica kojima Agencija raspolaže ili tehničke podatke, ali samo za nadzor iz člana 9 stav 1 tačka 4 podtačka b ovog zakona."

U stavu 6 poslije riječi "tačka 4" dodaju se riječi: "podtač. a, b i d", a poslije riječi "zamjenjuje" umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: "kao i nadzora iz člana 9 stav 1 tačka 4 podtačka c ovog zakona koji je odobrio direktor Agencije, u skladu sa zakonom". "

Objasnenje

Objasnenje je isto kao i u amandmanu 1.

Poslanici:

	BRANKA BOŠNJAK
	DEVID ŠABOVIĆ
	SNEŽANA JONICA
	DRITAN ABAZOVIĆ
_____	
_____	
_____	